

[Willeesen.]
klares uden nye Skattepaalæg. Men netop saa maa vi spørge: Hvorfor i al Verden skal man da skride til saadanne? Og vil man henvise til Bestemmelsen i Loven om Landmandsbankordningen om, at der skal forelægges Dækningslove, saa maa vi svare, at naar det viser sig, at Budgettet kan bære, vilde det være langt naturligere at forelægge et Forslag om at ændre Loven om Landmandsbanken, saaledes at denne Bestemmelse udgik, fremfor at skride til nye Skattepaalæg. Og selv om ikke et saadant Overskud havde været til Stede, burde efter vor Mening de nødvendige Dækningsmidler ikke skaffes gennem nye Skatter, men gennem Besparelser, thi jeg er vis paa, at Skatteyderne vil have vanskeligt ved at forstaa, at man i det hele taget skrider til nye Skattepaalæg, ligegyldigt af hvad Art de end er, naar der er Penge i Kassen, og naar der kan skaffes Penge i Kassen, ogsaa paa den Maade, at man bruger noget færre i Stedet for at udskrive nogle flere. Derfor maa vi i hvert Tilfælde modsætte os Skattepaalæg af en hvilken som helst Art til Dækning af disse Udgifter.

Men selv om der altsaa er Overskud baade paa den ene og den anden Maade, maa der selvfølgelig foretages kraftige Besparelser, og disse bør efter vor Opfattelse især finde Sted paa to Omraader, for det første paa Militærudgifternes Omraade og for det andet paa de frie Bevillingers. Vi er af den Opfattelse, at hele den udenrigspolitiske og militærpolitiske Situation for vort Land er saa forandret efter Verdenskrigen — og den er for øvrigt, forekommer det os, i nogen Maade blevet mere afklaret i de senere Aar, ikke mindst udenrigspolitisk set —, at en Anvendelse af de Argumenter, der kunde have Gyldighed før og under Verdenskrigen, nu er ganske forfejlet. Jeg har tidligere haft Lejlighed til ved Behandlingen af Militærforslagene nærmere at præcisere dette og skal derfor ikke gaa i Enkeltheder, men kun paa ny understrege det ved denne Lejlighed, og jeg kan i øvrigt i det hele og store give min Tilslutning til den Udtalelse, der tidligere faldt fra den ærede foregaaende Ordfører om, at Ordningen af 1922 var noget andet, end den gav sig ud for at være; den var en Camouflage for et i Virkeligheden temmelig værdiløst Militærapparat, hvis militære Effektivitet neppe er synderlig større end Effektiviteten af det Forslag om Indførelse af Vagtværn og Statsmarine, der er forelagt af det ærede

Medlem Hr. P. Munch. Og naar Effektiviteten er saa forholdsvis ringe, forekommer det os meningsløst at blive ved at oprettholde disse forholdsvis store Udgiftsposter; der er her et Omraade, hvor der endnu kunde indvindes betydeligt ad Besparelsens Vej.

Det andet Omraade, som vi maatte mene det var nødvendigt at drage ind under Besparelserne, var de frie Bevillinger. Det kan jo ikke nægtes, at der er en Urskov af disse, og jeg maa ganske give det ærede Medlem Hr. Christmas Møller Ret i, at her er der et Punkt, hvor det er tiltrængt ikke blot at klippe en Hæl og hugge en Taa, men at foretage en Bundrydning, og kunde man blot naa saa langt, som det ærede Medlem Hr. Pitzner har foreslaaet, at afskaffe dem alle, selv om ogsaa nogle af dem kom igen, vilde vi hilse dette Fremskridt med Glæde; i hvert Tilfælde vil vi ligesom i Fjor stille Forslag om en stærk Beskæring paa dette Omraade. Vort principielle Syn er, at alle den Slags Bevillinger burde afvikles hurtigst muligt, og mange kunde skæres bort straks, uden at der skete nogen Samfundsskade; det vilde tværtimod være et gavnligt Eksempel for den almindelige Opfattelse af, hvor det økonomiske Ansvar bør være, at det bør bæres af de private Erhverv og de i Opgaverne interesserede Kredse selv og ikke af den Stat, som man nu benytter som den gavmilde Grandonkel.

Desuden maa vi give Regeringen Ret i, at der sikkert kan foretages Besparelser paa det højere Skolevæsens Omraade, men disse Besparelser bør foretages saaledes, at ubemidledes Adgang til Uddannelse ikke forringes. Vel vilde det være principielt rigtigt, at alle betalte fuldt Vederlag for deres Undervisning, men vi erkender, at et saadant Krav vilde være ubilligt under de nuværende Samfundsforhold, hvor vi maa indrømme, at Staten gennem den sociale Lovgivning ogsaa paa dette Omraade maa bøde paa de Saar, den selv har slaaget ved at forsømme at indføre social Retfærdighed.

Men spørger man saa, hvor de Midler, der forhaabentlig paa disse og beslægtede Omraader kan indvindes ved Besparelser, bør finde Anvendelse, er det vor Opfattelse, at de bør først og fremmest anvendes til Lettelse af Kommunernes Byrder, thi hvor store og tyngende Byrder der end kan findes ogsaa blandt de Skatter, Staten paalægger, turde det dog være saaledes, at den kommunale Indkomstskat i Øjeblikket er den mest tyngende Skatte-